

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α/ΘΜΙΑΣ, Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
& ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Γ. Μέττα
Τηλέφωνο : 210 3442249

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 25-9-23
Αριθ. Πρωτ. Φ.14/ΦΜ/106280/Δ1

ΠΡΟΣ : ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «Υλοποίηση προγράμματος “Σχολικά Γεύματα” στα δημοτικά σχολεία της χώρας για το σχολικό έτος 2023-24»

Σε συνέχεια της με αρ. 83695/22-9-23 (Β'5620) Κ.Υ.Α. (συν. 1), η Υπηρεσία μας προβαίνει σε οδηγίες ως προς την εφαρμογή του προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2023-24».

Α. ΣΤΟΧΟΙ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α.1. ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σταδιακά εντός του διδακτικού έτους 2023-24 για όλους τους/τις μαθητές/τριες των δημοτικών σχολείων της ανωτέρω ΚΥΑ (συν. 1).

Η ημερομηνία έναρξης του προγράμματος θα γνωστοποιηθεί σε κάθε Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και θα κοινοποιηθεί στο ΥΠΑΙΘΑ από τον ΟΠΕΚΑ, για τα Τμήματα για τα οποία υφίσταται ήδη σύμβαση μεταξύ Αναθέτουσας Αρχής και Αναδόχου. Για τα Τμήματα για τα οποία είναι σε εξέλιξη διαγωνιστική διαδικασία, η ημερομηνία έναρξης θα γνωστοποιηθεί μετά την υπογραφή Σύμβασης.

Α.2. ΣΤΟΧΟΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το μενού του προγράμματος αφορά και στις πέντε (5) εκπαιδευτικές ημέρες της εβδομάδας για να καλύψει τις διατροφικές ανάγκες των μαθητών/τριών, στο πλαίσιο της υγιεινής μεσογειακής διατροφής.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ενιαίου Τύπου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου (Π.Δ. 79/2017 - Α' 109) ως ακολούθως: Οι μαθητές/τριες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» μεταβαίνουν στις οριζόμενες από τον Σύλλογο Διδασκόντων αίθουσες. Ο χρόνος υλοποίησης του προγράμματος ολοκληρώνεται το αργότερο 30 λεπτά μετά το πέρας της τελευταίας διδακτικής ώρας του υποχρεωτικού ωρολογίου προγράμματος για τους/τις μαθητές/τριες, που δεν παρακολουθούν Ολοήμερο Πρόγραμμα, οπότε και αποχωρούν από το σχολείο. Για τους/τις μαθητές/τριες που είναι εγγεγραμμένοι/ες στο

Ολοήμερο Πρόγραμμα, το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» ολοκληρώνεται, όπως προβλέπεται από το ισχύον πρόγραμμα του Ολοημέρου, στις 14.00.

Οι Σύλλογοι Διδασκόντων όλων των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στο ανωτέρω πρόγραμμα, σε ειδική συνεδρίασή τους, κατά την έναρξη του προγράμματος, αποφασίζουν : α) για τον καθορισμό των απαραίτητων αιθουσών που κατά περίπτωση κρίνονται αναγκαίες για την υλοποίηση του προγράμματος και β) τις ειδικότερες λεπτομέρειες που αφορούν στην οργάνωση και υλοποίηση της όλης διαδικασίας και γενικότερα τη ρύθμιση όλων των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας και την κείμενη νομοθεσία.

Όσον αφορά τα ολιγοθέσια σχολεία και ειδικότερα τα 1/θέσια, 2/θέσια και 3/θέσια και λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους, δίνεται στο σχολείο, με σχετική πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων, η δυνατότητα επιλογής του χρόνου εφαρμογής του προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» κατά τη διάρκεια της ημέρας.

A.3. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Το πρόγραμμα απευθύνεται στο σύνολο των μαθητών/τριών των επιλεγμένων σχολείων, με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων-κηδεμόνων αυτών, οι οποίοι συμπληρώνουν στην αρχή της σχολικής χρονιάς υπεύθυνη δήλωση συναίνεσης και στην οποία αναφέρονται τυχόν αλλεργίες-δυσανεξίες των τέκνων τους (συν. 2, υπόδειγμα υπεύθυνων δηλώσεων γονέων/κηδεμόνων).

Σύμφωνα με τη με αρ. πρωτ. Φ.14/ΦΜ/133730/Δ1/8-8-18 Υ.Α. (Β' 3508), οι Διευθυντές/ντριες των συμμετεχόντων δημοτικών σχολείων συγκεντρώνουν τις υπεύθυνες δηλώσεις και καταρτίζουν συγκεντρωτικό πίνακα με τον αριθμό συμμετεχόντων μαθητών/τριών στο πρόγραμμα, καθώς και τον αριθμό και το είδος των αλλεργιών-δυσανεξιών, βάσει των υπευθύνων δηλώσεων που έχουν συγκεντρώσει και τις οποίες οφείλουν να κρατούν στο αρχείο του σχολείου (συν. 3, πίνακας Διευθυντών). Στη συνέχεια, αποστέλλουν το συγκεντρωτικό πίνακα στον/στους Συντονιστή/ες της οικείας Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έως **την Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου 2023.**

A.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Το πρόγραμμα διατροφής των Σχολικών Γευμάτων για το σχολικό έτος 2023-24 είναι το εξής:

1^η Εβδομάδα				
<u>ΔΕΥΤΕΡΑ</u> <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	<u>ΤΡΙΤΗ</u> <i>Ψάρι</i>	<u>ΤΕΤΑΡΤΗ</u> <i>Όσπρια</i>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u> <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	<u>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ</u> <i>Λαχανικά</i>
- Κοτόπουλο κοκκινιστό ή κοτόπουλο λεμονάτο με κριθαράκι ή ριζότο - Φρέσκο φρούτο	- Φιλέτο ψαριού (πέρκα ή γλώσσα ή βακαλάος) με ρύζι ή πατάτες - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Φασόλια φούρνου ή φασολάδα - Αυγό Βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Μπιφτέκια μοσχαρίσια με πατάτες φούρνου ή ριζότο - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Αρακάς ή φασολάκια λαδερό με πατάτες - Αυγό βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης

2^η Εβδομάδα				
<u>ΔΕΥΤΕΡΑ</u> <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	<u>ΤΡΙΤΗ</u> <i>Ψάρι</i>	<u>ΤΕΤΑΡΤΗ</u> <i>Όσπρια</i>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u> <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	<u>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ</u> <i>Λαχανικά</i>
- Μπιφτέκια κοτόπουλου ή γαλοπούλας με ριζότο - Φρέσκο φρούτο	- Κριθαρότο ή ριζότο σε σάλτσα με φιλέτο ψαριού ή με θαλασσινά - Σαλάτα	- Φακές σούπα ή φακόρυζο - Αυγό Βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Μοσχάρι κοκκινιστό με κριθαράκι ή πουρέ - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Σπανακόπιτα ή Χορτόπιτα - Αυγό Βραστό - Σαλάτα

3^η Εβδομάδα				
ΔΕΥΤΕΡΑ <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	ΤΡΙΤΗ <i>Ψάρι</i>	ΤΕΤΑΡΤΗ <i>Όσπρια</i>	ΠΕΜΠΤΗ <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ <i>Λαχανικά</i>
- Κοτόπουλο ψητό ή μπιφτέκια κοτόπουλου με πατάτες φούρνου ή πουρέ - Φρέσκο φρούτο	- Φιλέτο ψαριού (πέρκα ή γλώσσα ή βακαλάος) με ρύζι ή πατάτες - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Ρεβίθια λεμονάτα - Τυρί φέτα ΠΟΠ - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Μακαρόνια με μοσχαρίσιο κιμά (4-5 κουταλιές της σούπας κιμά) - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Σπανακόρυζο ή Λαχανόρυζο - Αυγό Βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης

4^η Εβδομάδα				
ΔΕΥΤΕΡΑ <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	ΤΡΙΤΗ <i>Ψάρι</i>	ΤΕΤΑΡΤΗ <i>Όσπρια</i>	ΠΕΜΠΤΗ <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ <i>Λαχανικά</i>
- Κοτόπουλο λεμονάτο με ριζότο ή μπιφτέκια κοτόπουλου ή γαλοπούλας με ριζότο ή πατάτες βραστές - Φρέσκο φρούτο	- κριθαρότο ή ριζότο σε σάλτσα με Φιλέτο ψαριού ή με θαλασσινά - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Φασόλια μαυρομάτικα γιαχνί (κοκκινιστά) ή φακές σούπα ή φακόρυζο - Αυγό βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Σουτζουκάκια κοκκινιστά με ρύζι ή γιουβαρλάκια λεμονάτα με ρύζι ή κεφτεδάκια φούρνου με ρύζι και σάλτσα - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Λαχανικά φούρνου (τουρλού) με σάλτσα ντομάτας ή Πένες ολικής άλεσης με σάλτσα ντομάτας και λαχανικά ή αρακάς κοκκινιστός - Τυρί φέτα (ΠΟΠ) - Σαλάτα

Τα σχολικά γεύματα έχουν παρασκευαστεί για να μοιράζονται στην/στις αίθουσα/ες ακριβώς πριν την έναρξη της σίτισης, ώστε να παραμένουν στις ασφαλείς θερμοκρασίες συντήρησης.

Σε κάθε περίπτωση, ουδεμία ευθύνη προκύπτει για τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς του προγράμματος και για το σχολείο η κατανάλωση των γευμάτων εκτός σχολικού πλαισίου.

A.5. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ –ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Το κάθε προσφερόμενο γεύμα είναι ατομικά συσκευασμένο ανά είδος (ζεστό φαγητό και σαλάτα) σε κατάλληλους περιέκτες, που κλείνουν αεροστεγώς, ώστε να μην επιτρέπουν τις διαρροές κατά τη μεταφορά και να προστατεύουν τα τρόφιμα από σκόνη, έντομα και άλλες ρυπάνσεις. Κάθε συσκευασία συνοδεύεται από χαρτοπετσέτες. Το ψωμί είναι συσκευασμένο σε κλειστές ατομικές συσκευασίες.

Κάθε σχολικό έτος, ο Ανάδοχος με την έναρξη της παράδοσης των γευμάτων παραδίδει σε κάθε σχολείο δυο (2) σετ επαναχρησιμοποιούμενων μαχαιροπίρουνων (πιρούνι, κουτάλι, μαχαίρι), μαζί με κατάλληλη πλαστική θήκη, για κάθε μαθητή/τρια. Το ένα σετ θα χορηγείται σε κάθε μαθητή/τρια, ενώ το δεύτερο θα παραμένει στο σχολείο ως εφεδρικό. Τα επαναχρησιμοποιούμενα σκεύη είναι κατάλληλα για τη χρήση τους από παιδιά (παιδικά μαχαιροπίρουνα για ηλικίες 5-10 ετών) χωρίς προεξοχές και ανωμαλίες, και από υλικό κατάλληλο για επαφή με τρόφιμα με δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και πλύσης τους. Στο ενδιάμεσο της σχολικής χρονιάς, και μετά από συνεννόηση με τα σχολεία, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προμηθεύσει τα σχολεία με ένα επιπλέον τέτοιο σετ για κάθε μαθητή/τρια.

Σε κάθε ατομική συσκευασία αναγράφεται η ημερομηνία παρασκευής και συσκευασίας, το είδος και τα συστατικά του γεύματος, καθώς και οδηγίες διατήρησης.

Τα γεύματα και οι σαλάτες είναι τοποθετημένα σε ισοθερμικά δοχεία μεταφοράς τροφίμων με τον ασφαλή ενδεδειγμένο τρόπο.

Τα γεύματα παραδίδονται εντός του χρονικού διαστήματος 9.30-12.30. Η μεταφορά των γευμάτων από τις εγκαταστάσεις παραγωγής τους δε θα πρέπει να ξεκινάει νωρίτερα από τις 08:30. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αφήσει τις μερίδες των γευμάτων σε κατάλληλα ισοθερμικά δοχεία μεταφοράς τροφίμων, τους οποίους θα παραλαμβάνει την ίδια ή την επόμενη σχολική ημέρα.

3^η Εβδομάδα				
ΔΕΥΤΕΡΑ <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	ΤΡΙΤΗ <i>Ψάρι</i>	ΤΕΤΑΡΤΗ <i>Όσπρια</i>	ΠΕΜΠΤΗ <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ <i>Λαχανικά</i>
- Κοτόπουλο ψητό ή μπιφτέκια κοτόπουλου με πατάτες φούρνου ή πουρέ - Φρέσκο φρούτο	- Φιλέτο ψαριού (πέρκα ή γλώσσα ή βακαλάος) με ρύζι ή πατάτες - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Ρεβίθια λεμονάτα - Τυρί φέτα ΠΟΠ - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Μακαρόνια με μοσχαρίσιο κιμά (4-5 κουταλιές της σούπας κιμά) - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Σπανακόρυζο ή Λαχανόρυζο - Αυγό Βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης

4^η Εβδομάδα				
ΔΕΥΤΕΡΑ <i>Λευκό Κρέας (κοτόπουλο ή γαλοπούλα)</i>	ΤΡΙΤΗ <i>Ψάρι</i>	ΤΕΤΑΡΤΗ <i>Όσπρια</i>	ΠΕΜΠΤΗ <i>Κόκκινο Κρέας (μοσχάρι)</i>	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ <i>Λαχανικά</i>
- Κοτόπουλο λεμονάτο με ριζότο ή μπιφτέκια κοτόπουλου ή γαλοπούλας με ριζότο ή πατάτες βραστές - Φρέσκο φρούτο	- κριθαρότο ή ριζότο σε σάλτσα με Φιλέτο ψαριού ή με θαλασσινά - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Φασόλια μαυρομάτικα γιαχνί (κοκκινιστά) ή φακές σουπιά ή φακόρυζο - Αυγό βραστό - Σαλάτα - Ψωμί ολικής άλεσης	- Σουτζουκάκια κοκκινιστά με ρύζι ή γιουβαρλάκια λεμονάτα με ρύζι ή κεφτεδάκια φούρνου με ρύζι και σάλτσα - Φρέσκο φρούτο ή Σαλάτα	- Λαχανικά φούρνου (τουρλού) με σάλτσα ντομάτας ή Πένες ολικής άλεσης με σάλτσα ντομάτας και λαχανικά ή αρακάς κοκκινιστός - Τυρί φέτα (ΠΟΠ) - Σαλάτα

Τα σχολικά γεύματα έχουν παρασκευαστεί για να μοιράζονται στην/στις αίθουσα/ες ακριβώς πριν την έναρξη της σίτισης, ώστε να παραμένουν στις ασφαλείς θερμοκρασίες συντήρησης.

Σε κάθε περίπτωση, ουδεμία ευθύνη προκύπτει για τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς του προγράμματος και για το σχολείο η κατανάλωση των γευμάτων εκτός σχολικού πλαισίου.